

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ZA AKADEMICKÝ ROK 2011/2012

Mgr. Ludmila Machátová

(ludmila.machatova@unive.it)

Lektorát Benátky, Itálie, Univerzita Ca' Foscari

www.unive.it

Università Ca' Foscari, Dipartimento di Studi Linguistici e Culturali Comparati,

Ca' Bernardo, Dorsoduro 3199

301 23 Venezia, Italy

Na Univerzitu Ca' Foscari v Benátkách jsem nastoupila v říjnu 2011. Na lektorátu českého jazyka a literatury jsem vystřídal(a) Mgr. Jana Bednáře, jenž mi lektorát předával a pomohl mi zajistit i ubytování. V průběhu celého akademického roku mi byl k dispozici v případě jakýchkoli dotazů týkajících se chodu lektorátu. Na tomto místě bych mu tedy chtěla za jeho pomoc a podporu poděkovat. Díky němu proběhla změna na postu lektora bez větších potíží a naprosto plynule, ačkoli výběrové řízení probíhalo až v létě, nikoli na jaře, a odjezd byl tak trochu hektický.

Situace na lektorátu po odchodu pana profesora Sergia Corduase do důchodu (říjen 2010) byla poněkud komplikovaná. Na jeho místo nastoupil pan profesor Massimo Tria, který ale bohužel nezískal smlouvu na dobu neurčitou (to je ale v současné Itálii de facto nemožná věc). Jak zmiňoval magistr Bednář ve své výroční zprávě 2010/2011, pan profesor Tria se snažil dělat maximum pro bezproblémový chod katedry, což z jeho strany vyžadovalo v daných podmínkách značnou obětavost a nadšení pro věc. Jeho úsilí se nakonec vyplatilo a mimo jiné i díky podpoře paní profesorky Daniely Rizzi, vedoucí katedry rusistiky, se situace výrazně zlepšila. Katedra rusistiky, se kterou se nám daří stále prohlubovat spolupráci, se snaží pod vedením profesorky Rizzi co nejvíce podporovat výuku „menších“ slovanských jazyků. S panem profesorem Triou se domníváme, že vzhledem ke komplikované ekonomické situaci a snaze omezit výuku „menších“ jazyků by větší propojení s ostatními katedrami slovanských jazyků mělo být pro oddělení českého jazyka a literatury přínosné.

Nicméně je třeba zdůraznit, že podmínky pro lektora na této univerzitě byly vždy velmi dobré a tato komplikovaná situace se mě dotýkala jen nepřímo. Lektor uzavírá s univerzitou smlouvu na dobu určitou, na jeden rok. Univerzita sice nezajišťuje ubytování, ale finance poskytované lektorovi jsou dostačující na to, aby mohl v Benátkách bydlet v podnájmu. V případě sebemenších problémů se mi vždy všichni kolegové i úředníci snažili pomoci, což mi především na začátku velmi usnadňovalo práci.

V současné době je na našem lektorátu zapsáno 16 studentů, z toho 13 v bakalářském a 3 v magisterském programu. Na benátské univerzitě se český jazyk může studovat jako hlavní jazyk, a to jak v bakalářském, tak magisterském programu, nebo jako tzv. třetí jazyk, jenž si student přibírá například ke kombinaci angličtina a ruština. Třetí jazyk se obvykle studuje pouze jeden rok, pokud si student nepřeje jinak. V prvním ročníku bakalářského studia jsou 3 studenti, z toho jedna studentka má češtinu jako třetí jazyk, avšak projevila zájem o to si češtinu zapsat i další akademický rok. Ve druhém ročníku je studentů 7 a ve třetím 3. Magisterští studenti jsou 3, všichni ve druhém ročníku.

První ročník má tři lekce za týden, ostatní dvě. Jedna lekce trvá 105 minut. Lektorát českého jazyka a literatury sídlí v Ca' Bernardo, kde máme k dispozici místnost, která slouží jako kabinet, učebna i knihovna. Tato učebna je využívána pouze pro výuku češtiny, což je jak pro vyučující, tak i pro studenty ideální varianta. Vybavení je zde zcela vyhovující. Kromě technického zázemí jsou zde přímo k dispozici i materiály z knihovny českého jazyka a literatury, takže lektor nemusí nic nikam přenášet.

Touto cestou bych chtěla také poděkovat Domu zahraničních služeb, jenž na lektorát pravidelně zasílá mimo jiné beletrii, odbornou literaturu, časopisy i filmy, které posléze využíváme při výuce. Lekce jsou tak zajímavější a bohatší.

Jako základní učebnice se na lektorátu v Benátkách už několik let používá v bakalářském studiu Communicative Czech. Avšak lekce jsou obohacovány i jinými materiály, které čerpám z periodik a knih zasílaných DZS nebo z internetu a jež studentům rozšiřují i jejich kulturní přehled. Při lekcích je také kladen důraz na samostatné prezentace studentů.

Pro magisterské studenty si materiály připravuji zcela sama a kromě gramatiky v lekci vždy čteme nějaký text nebo si pouštíme krátké video, které posléze jazykově analyzujeme, ale také

o něm diskutujeme z pohledu kulturního či politického. Studenti se na lekcích aktivně podílejí svými prezentacemi i výběrem témat. Tento rok jsme například rozebírali Ústavu ČR a srovnávali ji s italskou.

Studenty se snažíme neustále motivovat, aby co nejvíce využívali možnosti letních škol či programu Erasmus. V příštím roce tak jedna studentka druhého ročníku pojede na jeden semestr do Brna, další se zúčastní letní školy v ČR.

Lektor sice primárně zajišťuje výuku jazyka, ale do náplně jeho práce spadá i popularizace a prezentace českých reálií a kultury. K tomu mi také mimo jiné pomáhají materiály zasílané DZS i zdejší hlavní knihovny, v níž se za několik desetiletí existence lektorátu podařilo nashromáždit poměrně bohatý knihovní fond, který se díky naší knihovnici doktorece Alessandře Trevisan neustále rozšiřuje.

V průběhu akademického roku jsem pravidelně pro studenty pořádala filmový seminář. Tento rok se nám bohužel nepodařilo zajistit multimediální místnost, a tak jsme byli nuceni si filmy promítat na notebooku v naší učebně. Přesto se seminář setkal s poměrně velkým ohlasem a pár projekcí navštívili i studenti jiných oborů.

V letním semestru na naší katedře přednášela paní doktorka Lucie Medová, jež v Benátkách pracovala na grantu na katedře obecné lingvistiky. Ačkoli její přednášky byly primárně určeny pro magisterské studenty, doktorka Medová byla natolik přístupná, že upravila své lekce tak, aby se jich mohli účastnit i studenti bakalářského studia. V rámci těchto precizně připravených a interaktivních lekcí se studenti mohli nejen seznámit s některými problémy a zajímavostmi jak synchronní, tak historické lingvistiky, ale mohli o věcech také diskutovat.

Na konci letního semestru byla uspořádána přednáška pana profesora Sergia Corduase, jenž ačkoli již před více než rokem odešel do důchodu, naši katedru neustále podporuje a pomáhá nám. Jeho přednáška na téma Golem, Robot, Švejk se setkala s velkým ohlasem studentů. To nás přivedlo na myšlenku připravit na příští akademický rok, pokud to zdravotní stav pana profesora dovolí, malý cyklus přednášek z české literatury a kultury.

Se studenty jsme se také zúčastnili konference „Ferite nella carta. Il trauma nelle letterature europee contemporanee“ pořádané na padovské univerzitě, kde osobně svá díla prezentovaly dvě mladé české autorky Kateřina Tučková a Petra Soukupová.

Tento rok též intenzivně pracujeme na vydání překladu naší úspěšné absolventky Evy Russo, jež v rámci své diplomové práce, kterou obhájila letos v zimě, přeložila do italštiny Dětské etudy Ludvíka Aškenazyho.

Na závěr bych chtěla říct, že vzhledem k tomu, že Univerzita Ca' Foscari je nejen v Itálii proslavená jako místo, kde se dají kvalitně studovat i „malé jazyky“, doufám, že čeština i přes složitou ekonomickou situaci bude nejen zachována, ale její výuka bude nadále úspěšně navazovat na tradici a velmi dobrou pověst, kterou zde má. Myslím ale, že díky obětavé práci pana profesora Massima Trii, který pro to dělá možné i nemožné, nezištné a velké pomoci pana profesora Sergia Corduase, podpory paní profesorky Daniely Rizzi i Domu zahraničních služeb bude tato snaha úspěšná.

V Praze 30. 7. 2012

Mgr. Ludmila Machátová